

VIJFDE JAARGANG - NUMMER: 48 - FEBRUARI 2023

- In dit nummer onder andere:
- * In Memoriam voor Slamattochter Hennie Kelders - van Langeveld
 - * Varen, laden en lossen in een prachtig mozaïek.
 - * Het schip van de maand, het ms Mississippi Lloyd.
 - * Foto-upgrade van de maand en korte berichten.
 - * Het scheepsmodellen -'tweeling'- project.
 - * Lloyd-erfgoed in steendruk-museum.

LLOYD-ERFGOED IN MOZAÏEK

Deze gratis, digitale LLOYD-MAIL is bestemd voor relaties van het Lloyd-Atelier te Netersel. Inschrijven en uitschrijven s.v.p. via e-mailadres: Lloydexpo19@gmail.com

COLOFON

'LLOYD - MAIL'
Redactie: Ed van Lierde
Tekstcorrectie:
Josje van Lierde-Olivier

Uitgever:
Ed van Lierde - Netersel
Telefoon: 0497 - 840999
E-mail: Lloydexpo19@gmail.com

© Copyright Ed van Lierde - 2022

Het schenden van auteursrecht is strafbaar volgens Artikel 31 van de Auteurswet.

KATA PENGANTAR

Beste Lezers,

Het zijn zondermeer woelige tijden die laten zien dat er wel degelijk en terecht een einde is aan een 'rupsje-nooit-genoeg-maatschappij!' Het enige wat wij als individuen daaraan kunnen doen is er voor te zorgen dat het op ons eigen 'micro-niveautje' wel allemaal voor elkaar is.

Die filosofie proberen mijn echtgenote Josje en ik in het Neterselse gestalte te geven en ik moet zeggen dat dit best wel lukt. Wij hebben genoeg afleiding met het Lloyd-Atelier, de oplopende reacties uit Engeland waar familieleden van gesneuvelde geallieerde soldaten ons, in het kader van het oorlogsdrama met de Slammat, weten te vinden. De diverse projecten waar veel tijd in gaat zitten en niet te vergeten onze vier ramschaapjes en de rode kater die wij liefdevol verzorgen. Tot slot hebben we elkaar nog en o.a. bij het ouder worden, lijken we ook (nog) dichter bij elkaar te komen. Kortom, ons "micro-niveautje" is best OK en nu nog proberen de 'medische perikelen' op een behapbaar niveau te houden!

Duidelijk is dat we in het nieuwe jaar 2023, ter meerdere eer en glorie van de Koninklijke Rotterdamsche Lloyd en al haar prominente voorgangers, gewoon weer de beuk er in gooien! Daar hebben 'medische perikelen' voorlopig nog geen vat op! Sommige lezers vragen zich overigens nog steeds af wat de werkelijke motieven van Ed van Lierde zijn om zich zo intensief voor de Lloyd in te zetten. Welnu, liefde voor de Lloyd speelt daarbij uiteraard een hoofdrol, daarnaast is het creatief kunnen blijven werken en daarmee ook het verschil kunnen maken, voor mij nog steeds heel aantrekkelijk!

Ed van Lierde

ONS COMITÉ VAN AANBEVELING

De leden van het Comité van Aanbeveling verbinden hun eigen, goede naam aan het Lloyd-Atelier. Hiermee willen zij de belangrijkheid van het onderwerp (de Koninklijke Rotterdamsche Lloyd en al haar voorgangers in relatie tot de vaart op Nederlands Indië) onderstrepen. Zij geven hiermee tevens aan dat de poging van het Lloyd-Atelier het genoemde onderwerp uit de vergetelheid te houden, bij haar in goede handen lijkt. Momenteel bestaat het Comité uit de volgende leden (alfabetische volgorde):

Mr. Hein van Ameijden
Algemeen directeur Damen-Schelde
Naval Shipbuilding te Vlissingen.

Gerard Cox
Acteur, zanger, scenarioschrijver,
cabaretier, columnist te Rotterdam.

Wieteke van Dort
Actrice, zangeres, cabaretiëre te
Den Haag.

HENNIE KELDERS-VAN LANGEVELD, Slamatchofter

Hennie was een graag geziene gast in Oudehorne en Netersel, niet in de laatste plaats omdat ze gewoon een lieve vrouw was die, door het soms zware leven, niet werd gespaard. Het overlijden van haar vader oud Lloyd-collega, Gijsbert van Langeveld, 4e Machinist op het ongelukkige ss Slamatch, heeft haar leven getekend. Zij was vier jaar toen zij moest ervaren dat vader nooit meer thuiskwam! Jarenlang was zij daarom op 27 april bij de familieherdenking present en we hadden het idee dat dit haar telkens heel goed deed. Zij moest meer leed doorstaan en mag nu eindelijk gaan rusten!

Wij wensen haar zoon en schoondochter, kleinkinderen, zussen en broer van Hennie heel veel sterkte met het verwerken van dit grote verlies!

SAYANG HENNIE REUNI YANG BAGUS DENGAN AYAHMU!

Meer informatie over Hennie's overlijden, is op onze website te vinden:

<https://lloydatelier.nl/in-memoriam/>

FOTO-UPGRADE VAN DE MAAND

Helemaal boven markeert Hennie Kelders-van Langeveld met haar overlijden, de eindigheid van het leven. Daaronder een grote tegenstelling omdat jong leven, een nieuwe toekomst tegemoet gaat. Het betreft hier in 1958 met het ms Sibajak gerepatriceerde Indische kinderen. Zij zien bij aankomst in Nederland dat hier water ook in een andere agregatietoestand naar beneden kan komen!

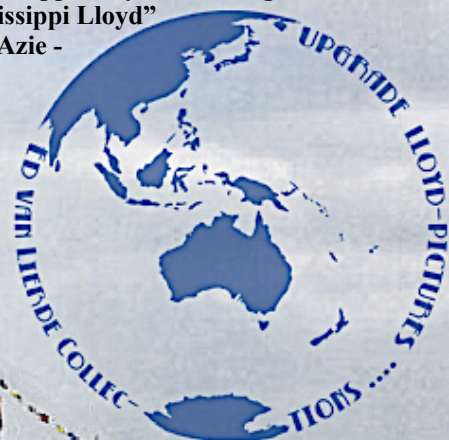
BRIEF AAN KONING WILLEM ALEXANDER

Op 13 februari jongstleden heb ik een verzoekbrief gestuurd aan onze Koning met een diep gemotiveerde wens de Griekse autoriteiten wakker te krijgen.

Het betreft mijn, 29 maanden durende, vruchteloze pogingen om van de Grieken postuum een oorlogsmedaille voor de Nieuw Zeelandse Chirurg van de Slamatch, Dr. Lennox Douglas te krijgen. Ik heb mijn motieven zo goed als mogelijk bij Zijne Majesteit verwoord en heb hem aangegeven dat, als de weg via de Griekse autoriteiten blijkt dood te lopen, het wellicht een beter idee is een Nederlandse oorlogsmedaille of andere onderscheiding postuum uit te reiken. Dr. Lennox Douglas was in 1941 aan de Slamatch-bemanning toegevoegd Redde daar levens van opvarenden en geallieerde soldaten, maar moest zijn belangenloze toewijding 'far from home!' met de dood bekopen. Dat gebeurde nadat hij het bombardement op de Slamatch overleefde, maar op de Britse Destroyer HMS Diamond alsnog het leven liet! **wij houden u op de hoogte!**

Karakteristiek en levensloop

Ons kwartaalschip is dit keer een van de meest beroemde M-schepen van de Koninklijke Rotterdamsche Lloyd. Zij en haar zeven zusjes waren prachtige gestroomlijnde 'vrachtjachten' waar menig bemanningslid met genoeg op gevaren heeft. Ons kwartaalschip, was op de Amerikaanse Oost- en Westkust een bekende verschijning. 'Luik-7' is niet alleen voor de insiders een begrip geworden. In 1957 werd bij de Schiedamse scheepswerf "Wilton Feijenoord" de kiel van bouwnummer-757 gelegd. Op 19 oktober van dat jaar werd de "Mississippi Lloyd" tewatergelaten en kwam het in 1958 bij onze Koninklijke Rotterdamsche Lloyd in de vaart. De "Mississippi Lloyd" werd o.a. ingezet in de Afrika dienst, USA - Midden Oosten dienst en de Zuid Oost Azie - Golf van Mexico dienst. In februari 1982 werd ze in het verre China gesloopt.

Technische gegevens

Roepletters: PGAF. Type: Conventioneel vrachtschip van de "M"-klasse. Lengte over alles: 161,1 meter, Breedte: 20,2 meter, Holte: 12,2 meter, Diepgang: 8,8 meter. Bruto tonnage: 9.723 reg. ton, Netto tonnage: 5.623 reg. ton. Deadweight: 11.550 ton. Motor: Opgeladen, enkelwerkende 2-takt, 9 cilinder Sulzer RSAD 76 dieselmotor die 10.500 pk. leverde, hetgeen goed was voor een dienstnelheid van 18 mijl/uur. Aantal bemanningsleden variabel: 54/60 pers. Aantal passagiers: maximaal 12 pers.

Lossend op de rivierboeien te Calcutta - 1962

Bediende A. Joesse met zeearend - 1962

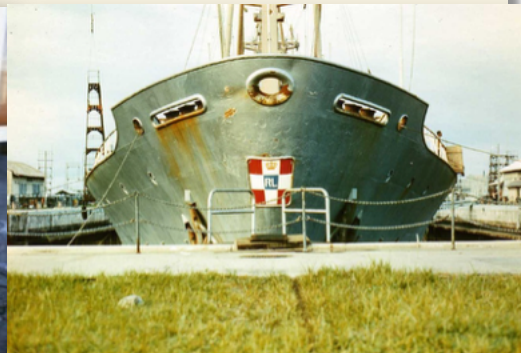
Officieren in Luik-7 - 1963

Officieren in Luik-7 - 1964

Scheepshond "Joyce" - 1969

Een dokbeurt te Singapore - 1970

In 1932 maakte Antoon Molkenboer, in zijn Haagse atelier het mozaïek: 'Varen, laden en lossen'. Het mozaïek was bestemd voor het pand aan de Korte Vijverberg 5, in 1932 gebouwd als Haags-filiaal van de Rotterdamsche Lloyd NV, aan de voorgevel zie je nog de verwijzingen daarnaar. Antoon Molkenboer maakte mozaïeken waarbij Venetiaanse glassteentjes op grote betonnen platen bevestigde, die vervolgens aan een muur konden worden opgehangen. Zo ook bij dit mozaïek van De Rotterdamsche Lloyd dat bestaat uit drie platen beton die elk 1,2 meter hoog en samen 3,5 meter lang zijn, dus in totaal 4,2 m²!

Ontbreken van symboliek

Het 'Varen, laden en lossen'-mozaïek is puur ontleend aan de toenmalige bedrijvigheid van de Rotterdamsche Lloyd NV. Op het middenpaneel staan, samen afgebeeld boven een groot stuurrad met daarin een kompas, vlnr: de Eerste officier met het scheepsdagboek, de Kapitein met zijn verrekijker, en de Hoofd-machinist met een tandrad.

Laden en lossen

Op het linker paneel staan vlnr: een Mandoer (Baas Djongossen), een Javaanse sjouwer, een koelie (inlandse scheepsarbeider met draagstok), een Madoerese voorman en een Javaanse bediende (Djongos). Het rechter paneel biedt plaats aan, vlnr: de Scheepskok, de Timmerman, een Machinekamer-stoker, een Kabelgast en een Lloydkade-controleur. Zoals u ziet loopt langs elk van de drie panelen een band met de kleuren van de Nederlandse vlag. Boven het geheel loopt een fries met uitgaande en thuiskomende Lloyd-schepen varende op een golfmotief. Tot slot, geheel links de postvlag van de Nederlandse Posterijen en geheel rechts, de 'kers op de taart', de huisvlag van de Rotterdamsche Lloyd NV.

Omwervingen

Toen het voormalige Lloyd-gebouw aan de Korte Vijverberg 5 in 1988 als 'Huis van Europa' in gebruik werd genomen door de Europese Commissie en het Europees Parlement, is het mozaïek van Antoon Molkenboer uit de hal verwijderd. Na wat omzwervingen zijn de drie panelen uiteindelijk in het Maritiem Museum in Rotterdam terechtgekomen. In 2017 heeft men besloten om het mozaïek in bruikleen te geven en zodoende kon het in 2018 weer teruggeplaatst worden in het gebouw waar het oorspronkelijk voor gemaakt was. Voorlopig ging het om een bruikleenperiode van drie jaar, maar inmiddels is aannemelijk dat dit mozaïek permanent in het Huis van Europa zal blijven hangen en zo hoort het ook!!

Iedereen kan het mozaïek en andere Lloyd-bezienswaardigheden tijdens de kantooruren bekijken, maandag t/m vrijdag van 9.00 tot 17.00 uur. Het hangt bij de informatiebalie en tot daar is het gebouw vrij toegankelijk. Dus mocht u een keer in het centrum van Den Haag zijn, neem dan zeker de moeite om dit prachtige mozaïek te gaan bekijken!

BOGOR-PROJECT.....

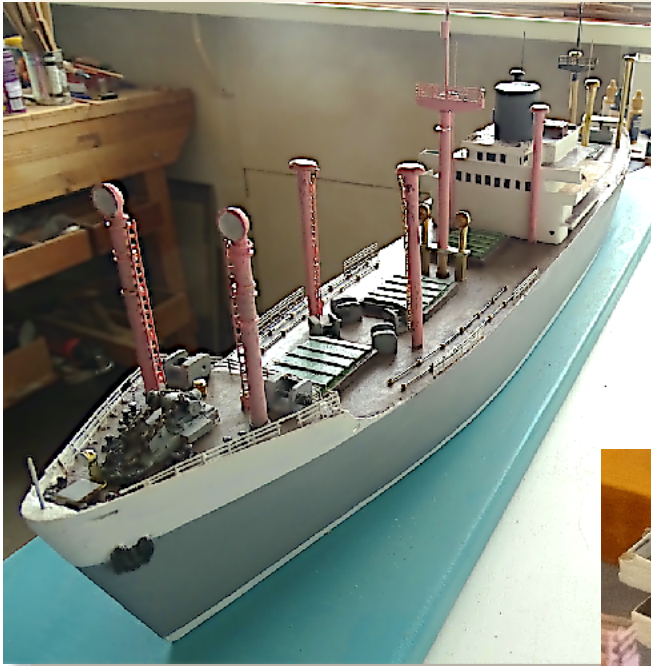
Doorslaggevende fase

Met het Bogor-project zijn wij in een doorslaggevende fase terecht gekomen waarin met man en macht wordt gewerkt aan het verkrijgen van het noodzakelijke support. Een aantal partijen is druk doende om dat te bewerkstelligen en vermeldenswaardig daarbij is dat Robbert van de Rijdt, oud directeur van de Oorlogsgravenstichting-Indonesië, zich momenteel persoonlijk inzet voor het doorgaan van dit project. Ook onze Medan-Partner Bapak Soedjai Kartasmita en de directeur van het Indonesisch Plantage museum Ibu Sri Hartini zetten hun beste beentje voor om ook dit project te doen slagen.

Dutch festival

Om de Nederlandse Ambassade te Jakarta weer in de 'project-trein' mee te kunnen krijgen, hebben Bapak Soedjai en Ibu Sri Hartini besloten op het museumplein te Medan een Dutch festival' te organiseren. De Nederlandse Consul te Medan gaat men daar bij betrekken. Eigenlijk zou het best raar zijn als, met zoveel Indonesisch enthousiasme, het Bogor-project niet door zou gaan!

ss Zeeland

Na wat drempeltjes met succes te hebben genomen, begint de renovatie van het ss Zeeland door Hans Roggeveen behoorlijk te vorderen. Hans is een detaillist en gaat alleen voor de beste oplossingen. Zo ziet u op de twee foto's rechtsonder zijn aanpak in het kader van ramen en patrijspooten van de midscheeps. In de ramen, ter hoogte van de navigatiebrug, ziet u zelfs twee slingeramen wilt u het nog mooier hebben?? Ook de sluitbalken op de groene persennings heeft Hans aangepast, ze zien er nu inderdaad een stuk beter uit. Op de foto-links ziet u dat het geheel de staat van het oude scheepsmodel significant overstijgt. Nooit gedacht dat we er straks in onze collectie weer een juweeltje bij krijgen! **wordt vervolgd!**

ms Seine Lloyd

Ik zal er nog een maandje aan moeten werken om het model van de Seine Lloyd gereed te krijgen. Zeg eind maart is deze vracht-lady helemaal gereed en in vitrine te bewonderen. U kunt hierbeneden zien dat met name de kleur en de tuigage zelf het grote verschil maken, verder zijn behoorlijk wat details toegevoegd **wordt vervolgd!**

Mocht u zich vervelen zoek dan de vele verschillen!

Donaties

De afgelopen maand is een aantal donaties binnengekomen als bijdragen aan het 'runnen' van het Lloyd-Atelier en enkele donaties voor het Bogor-project. De donateurs die wij uiteraard uitgebreid daarvoor willen bedanken zijn: Jasper Vink, Slamatifamilie - De onlangs overleden Slamatdochter, Hennie Kelders-van Langeveld - oud Lloyd-Baas/timmerman Eimert de Waard - Oud Lloyd-Kapitein Jochem Bronsveld en tot slot een anonieme gever uit het Westen des Lands.

Alle anonieme en niet-anonieme donateurs, hartelijk dank voor uw, zeer gewaardeerde, steun!!

Overblijfselen van een enveloppe van 22 december 1875

CARTOON VAN JAN SANDERS Stop die 'ouwe' is op oorlogspad !

"Lloydized by Lloyd-Atelier".

Van Hein van Ameijden, lid van ons Comité van Aanbeveling, kreeg ik in januari de foto links-boven toegestuurd met het onderschrift: "Steendrukmuseum te Valkenswaard" (Bezuiden Eindhoven).

Los van het feit dat deze drie items links in het Lloyd-Atelier te bezichtigen zijn, wil ik hierbij graag memoreren dat de afbeelding op de Rotterdamsche Lloyd-menuekaart een significante rol speelde bij ons Medan-project. Daar staat deze prachtige prent reeds enkele jaren (zie afbeelding rechts) op een vooroorlogse Lloyd-legpuzzel te pronken. Het drieliukje op de rechter foto is door een Nederlandse kunstenaar, speciaal voor het Medan-project, gemaakt en is voorzien van bladgoud (oorringen van de Batakse vrouw) en een witte rubber spiraal.

E-mail van Slammat-achterkleindochter Helen Hardy, 19 februari 2023

Hallo, Ik ben de achterkleindochter van een Britse soldaat die sneuvelde aan boord van de ss Slammat op 27 April 1941. Hij was Lance Bombardier William George Travers van de Koninklijke Artillerie, 106 Lt A.A Regt (Lancashire Hussars). Hij was van Liverpool en was 36 toen hij stierf. Ikzelf en mijn familie zouden graag meer willen weten over toekomstige herdenkingen en internetlinks naar onder-

zoeksboeken zouden zeer op prijs worden gesteld. We hebben al een exemplaar van 'Operation Demon' van Brian Crabb en hebben het geweldige 'Slamat Song' van de herdenking in 2011 gehoord (waar we allemaal van moesten huilen). Het heeft lang geduurd voordat we achter het verhaal van mijn Overgrootvader kwamen, dat alle nieuwe informatie (hoe klein ook) zou zeer op prijs worden gesteld. Ik heb zijn foto in de e-mail bijgevoegd. Excuses voor mijn slechte Nederlands geschreven. Met vriendelijke groeten, Helen Hardy

William George Travers

Grondlegger Willem Ruys J.D. Zn. met zijn vlag en eerste zeilschip, het barkschip: 'Cornelis Wernard Eduard' - 1839

